

Sygn. akt II Ca 34/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Krajewski (spr.)

Sędziowie: SO Violetta Osińska

SR del. Katarzyna Longa

Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Idzikowska-Chrzęszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 września 2013 roku w S.

sprawy z wniosku Gminy (...)

z udziałem H. K.

o ustanowienie kuratora spadku

na skutek apelacji uczestnika H. K. od postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 8 października 2012 roku, sygn. akt II Ns 1582/12

uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Sygn. akt II Ca 34/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 października 2012 roku, wydanym w sprawie II Ns 1582/12 - z wniosku Gminy (...), Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie ustanowił adw. A. M. kuratorem spadku po A. K. zmarłym w dniu 29 lipca 1974 roku w S., ostatnio zamieszkałym w J., gmina S. (I.); ustalił dla adw. A. M. termin do składania sądowi sprawozdań ze swoich czynności, oraz sprawozdań rachunkowych w ten sposób, że termin złożenia pierwszego sprawozdania ustalił na trzy miesiące od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, a kolejnych co sześć miesięcy, oraz po ukończeniu zarządu (II.); zarządził sporządzenie spisu inwentarza spadku po A. K. (III.) i wreszcie polecił wykonanie spisu inwentarza spadku komornikowi skarbowemu (IV.).

W uzasadnieniu wskazał, że Prezydent Miasta S. prowadzi postępowanie administracyjne, którego stroną jest zmarły A. K.. Z uwagi na wystąpienie przeszkody w kontynuowaniu postępowania, Gmina (...) wystąpiła do Sądu z wnioskiem o ustanowienie kuratora spadku po A. K..

Zgodnie z przepisem art. 666 kpc do czasu objęcia spadku przez spadkobiercę sąd czuwa nad całością spadku, a w razie potrzeby ustanawia kuratora spadku; jeśli inwentarz nie był przedtem spisany, sąd wyda postanowienie o sporządzeniu spisu inwentarza.

Sąd wskazał, że przed tut. Sądem odnotowano postępowanie w sprawie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym A. K. (II Ns 1281/09) – postępowanie to jednak zostało prawomocnie umorzone (postanowieniem z dnia 7 stycznia 2009 roku).

Z uwagi na to, że spadkobiercy nie są znani oraz na to, że żaden z nich nie objął spadku, zasadnym było, zdaniem Sądu pierwszej instancji, ustanowienie kuratora spadku oraz sporządzenie spisu inwentarza.

Apelację od powyższego postanowienia, wraz ze zgłoszeniem się do udziału w sprawie, wniosła H. K. i zaskarżając postanowienie w całości, wniosła o jego uchylenie w całości.

Skarżąca zarzuciła Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 666 § 1 kpc, poprzez ustanowienie kuratora spadku, w sytuacji gdy spadek został już uprzednio objęty przez spadkobierców, którzy sprawują nad nim faktyczną opiekę.

W uzasadnieniu wskazano, że w skład spadku po A. K. wchodzi nieruchomości rolna, która po jego śmierci jest zarządzana przez spadkobierców, którzy na niej mieszkają, uprawiają ziemię i opłacają podatki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadną w tym znaczeniu, że wobec nierozpoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy, w rozumieniu art. 386 § 4 kpc, zaistniały podstawy do uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy ww. Sądowi do ponownego rozpoznania.

Stosownie do treści art. 666 § 1 kpc do czasu objęcia spadku przez spadkobiercę sąd czuwa nad całością spadku, a w razie potrzeby ustanawia kuratora spadku.

Unormowanie to służy ochronie spadku jako całości, w szczególności przed naruszeniem jego substancji, w tym w drodze działań osób trzecich. Z uwagi na to pojęcie spadkobiercy musi być tutaj wykładane szeroko. Wystarczy, więc, że jest to osoba, która należy do kręgu spadkobierców ustawowych, względnie testamentowych i nie jest koniecznym legitymowanie się przez nią postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku, czy aktem poświęcenia dziedziczenia. Podkreślenia przy tym wymaga, że ustanowienie kuratora spadku nie ma na celu ochrony interesów współspadkobierców i nie służy rozstrzygnięciu sporów w ich kręgu.

Zwrócić tu należy uwagę na słuszne wywody prawne zawarte w uzasadnieniu orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 1956 roku (III CR 566/56, OSNCK 1956/4/115).

W powyższym świetle zważyć zatem należało, że skarżąca przedłożyła wraz z apelacją odpis skrócony swego aktu małżeństwa, z którego wynika, że jest córką spadkodawcy, a zatem należy do kręgu jego spadkobierców ustawowych (art. 931 § 1 kc). Znamiennym jest, że wnioskodawca nie złożył odpowiedzi na apelację, a tym samym w żaden sposób nie można uznać, że zakwestionował ww. przymiot skarżącej.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że Sąd Rejonowy posiadając wiedzę, że w tym samym Sądzie złożony był, w sprawie II Ns 1281/09, wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po A. K., gdzie wnioskodawcą była właśnie H. K., okoliczności tej nie wziął pod uwagę i nie przeanalizował akt ww. sprawy.

Dla rozstrzygnięcia kwestii istnienia podstaw do ustanowienia kuratora spadku koniecznym jest nadto zbadanie, czy którykolwiek ze spadkobierców nie objął w posiadanie spadku.

Również w tym przedmiocie Sąd poniechał jakichkolwiek ustaleń.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy koniecznym będzie tu co najmniej przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych przez skarżącą w postępowaniu apelacyjnym.

Mając wszystko powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 4 kpc, w zw. z art. 13 § 2 kpc, orzeczono jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zapadło na podstawie art. 108 § 2 kpc.